

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

végzése

Az ügy száma: Pfv.II.20.476/2026/2.

A tanács tagjai: dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna a tanács elnöke

dr. Darákné dr. Nagy Szilvia előadó bíró

dr. Hajdu Edit bíró

dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

dr. Krémer Zsuzsa ügyvéd (cím2)

Az alperes: alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

dr. Kis Virág ügyvéd (cím4)

A per tárgya: gyermektartásdíj felemelése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Járásbíróság 9.P.21.708/2024/30.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Törvényszék 4.Pf.20.210/2025/6.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felek a házasságukból született közös kiskorú gyermeküket illetően a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 2019. március 28-án jogerőre emelkedett, 4.P.20.533/2018/14. számú végzésével jóváhagyott egyezségükben úgy állapodtak meg: a gyermek feletti szülői felügyeletet teljeskörűen a felperes gyakorolja, emellett szabályozták az alperes és a gyermek közötti kapcsolattartást, továbbá az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a gyermek tartására 2019. január 1-től kezdődően, minden hónap 10. napjáig előre esedékesen megfizet a felperesnek havi 40.000 forint gyermektartásdíjat, továbbá a gyermekkel kapcsolatban felmerülő rendkívüli kiadások teljes összegét megtéríti. A felek között utóbb szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránt folyamatban volt perben a Szegedi Járásbíróság a 2024. február 21-én jogerőre emelkedett, 13.P.21.744/2022/81. számú ítéletével megállapította, hogy a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 4.P.20.533/2018/14. számú végzésével jóváhagyott egyezség alapján a felperest terhelő gyermektartásdíj mértéke minden év január 1. napjától (elsőként 2024. január 1. napjától) kezdődően a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves átlagos fogyasztói árindex növekedésének mértékével – külön intézkedés nélkül – módosul.

[2] A felperes táncművész és koreográfus egyetemi végzettséggel rendelkezik; a gyermektartásdíjra vonatkozó korábbi egyezség megkötésekor az általa alapított D. T. S.-nél állt alkalmazásban, napi négy órás munkavégzéssel, a perbeli gyermekén kívül más

eltartására nem volt köteles, ingatlantulajdonnal nem rendelkezett. Ugyanabban az időszakban az alperes a saját tulajdonú cég1 ügyvezetője volt, havi 170.000 forint nettó jövedelemmel rendelkezett. Tulajdonát képezte a cím5 alatti és a cím6 alatti ingatlan. A perbeli gyermek az egyezségkötéskor kétéves volt, bölcsődébe még nem járt, házi készítésű ételeket evett, pelenkát viselt, a vele egykorú gyermekek esetén szokásos tartási költségek merültek fel vele kapcsolatosan.

[3] A felperes jelenleg is a D. T. S.-nél áll alkalmazásban; havi nettó jövedelme 2025. január 1-től 142.000 forint, gyermeke után 13.700 forint összegű családi pótlékban részesül és 10.000 forint családi adókedvezményt vesz igénybe. Ingtatlantulajdonnal továbbra sem rendelkezik, tulajdonában van egy 2011-es évjáratú Peugeot 3008 típusú gépjármű, hiteltartozása nincs. A gyermekkel a lakcíme szerinti ingatlanban él, szívdességi lakáshasználóként, a szüleivel közös háztartásban. Az ingatlan egy kétgenerációs családi ház, amely a felperes szüleinek tulajdonában áll. A perbeli gyermekén kívül más tartásáról jelenleg sem köteles gondoskodni.

[4] Az alperes érettségivel és vendéglátó szakképesítéssel rendelkezik. Jelenleg is ügyvezetője és egyúttal kizárólagos tulajdonosa az cég1-nek; havi nettó munkabére 231.952 forint. A gazdasági társaság üzleti értéke 34.000.000 forint; az alperes a cégnek 54.500.000 forint tagi kölcsönt bocsátott rendelkezésére. Részben tulajdonát képezi a cím5 alatti ingatlan, amelyben édesanyja él. A cím6 alatti ingatlant időközben 150.000.000 forintért értékesítette; jelenleg havi 350.000 forintért bérel ingatlant, mivel újonnan vásárolt ingatlana még építés alatt áll. Tulajdonában van egy 2013-as évjáratú, Volkswagen Golf típusú gépjármű és egy 2015-ös évjáratú, 600 cm3-es, BMW típusú motorkerékpár. Hiteltartozása nincs. Élettársi kapcsolatban él V. E.-el, akinek kiskorú gyermeke nincs; az alperes a perbeli gyermekén kívül más eltartásáról nem köteles gondoskodni.

[5] A gyermek jelenleg 2. osztályos általános iskolai tanuló; egészséges fejlődésű gyermek. Iskolai előfizetéses étkezésének költsége átlagosan havonta 24.000 forint, míg otthoni étkezési költsége havi 60.000 forint. Rendszeresen sportol: kézilabdázik, futballozik és néptáncol; emellett gitározni tanul. A kézilabda költsége havi 7.500 forint, a futballedzések havonta 3.500 forint költséggel járnak, míg a néptánc fél éves díja 30.000 forint. A zeneoktatás havi költsége 1.750 forint. Osztálypénze egy félévre 10.000 forint, a tisztasági csomag beszerzése 666 forint, az osztálykirándulás 1.666 forint, a színház- és egyéb programok 1.000 forint havi kiadással járnak, a T. fejlesztő magazin havi költsége 1.500 forint. A gyermekre eső lakhatási (rezsi-) költség havonta 14.000 forint, a tisztálkodás, tisztítószerek havi költsége a gyermekre vetítve 5.000 forint, a betegsége esetén szedett gyógyszerek és a rendszeresen használt vitaminok költsége havi 13.000 forint. Ruházkodásával kapcsolatban havi 20.000 forint, szállításával havi 10.000 forint üzemanyagsköltség merül fel; teljes tartási költsége havi 180.249 forintot tesz ki.

A kereseti kérelem és az ellenkérelem

[6] A felperes megváltoztatott keresetében kérte, a bíróság az alperest a közös kiskorú gyermekük vonatkozásában a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 4.P.20.533/2018/14. számú

jogerős végzésével jóváhagyott egyezség alapján terhelő gyermektartásdíjat 2024. október 1-jétől kezdődően havi 100.000 forintra emelje fel, és kötelezze az alperest a 2024. április 1-től 2025. szeptember 30-ig keletkezett 720.000 forint gyermektartásdíj-hátralék tizenöt napon belüli megfizetésére. Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:210. §-át és 4:218. §-át jelölte meg. Előadta, hogy a gyermektartásdíj korábbi egyezséggel történt rendezése óta az alapul szolgáló körülményekben lényeges változások következtek be. A gyermek életkori sajátosságaiból eredő igényei, szükségletei, az ellátásához szükséges költségek ugyanis jelentősen megnövekedtek: a gyermek időközben általános iskolai tanuló lett, taníttatásának költségei pedig jelentősen meghaladják az egyezségkötés időszakában felmerült kiadásokat. A gyermek kézilabdázik, focizik, néptáncra jár és zeneoktatásban is részesül; mindezekkel kapcsolatban pedig logisztikai költségek is felmerülnek (benzinköltség). A jelentősen megnövekedett infláció eredményeként nagymértékű értékemelkedés következett be, amely a tartási költségek jelentős növekedését is eredményezte. A gyermek indokolt szükségleteinek kielégítésére fordított havi kiadásait összességében 189.300 forintban jelölte meg; ebből levonva a családi pótlékot és a családi adókedvezményt, a gyermektartásdíj alapjaként 165.600 forintot határozott meg.

[7] Az alperes a kereset elutasítását kérte; egyezségi ajánlatban 61.680 forint megfizetését vállalta. A néptáncoktatás és kézilabda edzések szükségességét vitatta, míg a gyermek otthoni étkezésének költségét 25.000 forintban, a vitaminok és gyógyszerek költségét havi 7.000-8.000 forintban, a gyermek szállítására fordított összeget havi 10.000 forint erejéig, a rá eső lakhatási költséget pedig havi 11.000 forint összegben ismerte el.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 4.P.20.533/2018/14. számú jogerős végzésével jóváhagyott egyezség alapján az alperest a felek közös kiskorú gyermeke vonatkozásában terhelő gyermektartásdíjat 2024. április 1-től kezdődően havi 94.000 forintra felemelte azzal, hogy az minden hónap 10. napjáig előre esedékes, és mértéke 2026. február 1-től kezdődően a KSH által közzétett éves átlagos fogyasztói árindex mértékével automatikusan növekszik. Megállapította, hogy az alperesnek a 2024. április 1-től 2025. szeptember 30-ig terjedő időszakban összesen 846.000 forint gyermektartásdíj-hátraléka keletkezett, amelynek megfizetésére tizenöt napos teljesítési határidővel kötelezte. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 319.200 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest 3.888 forint, az alperest 60.912 forint elsőfokú eljárási illeték megfizetésére kötelezte. Az ítélet folyamatos és hátralékos gyermektartásdíjra vonatkozó rendelkezéseit előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította.

[9] Ítéltének indokolásában – az irányadó jogszabályokra, valamint a Kúria közzétett határozataira utalással – rögzítette mindkét szülő havi rendszeres jövedelmét és ennek alapján a gyermektartásdíj mértékének felső korlátját, valamint a gyermek indokolt szükségletének mértékét. Ez utóbbival kapcsolatban a gyermek által jelenleg folytatott sporttevékenységek körében arra az álláspontra helyezkedett, hogy egészséges testi-lelki, szellemi fejlődése érdekében azokra szüksége van. Jelenleg második osztályos tanuló, így amennyiben a

tanulmányai előrehaladtával ilyen mértékű foglalkozáson részt venni nem tud, azok számát a jövőben csökkenteni kell, azonban a foglalkozások költségei ez idő alatt növekedhetnek, így a felperes által előadott költségeket életszerűnek találta és a gyermek szükséges tartására fordítandó költségek tételei közé állította be. Kiemelte: ezen sporttevékenységeket a gyermek már évek óta folytatja; a felperes azok megkezdése előtt azt megbeszélte az alperessel, aki 3 év kézilabdázás után vitatta annak indokoltságát. Mindent egybevetve a teljes tartási költséget 180.249 forintban fogadta el, amelyből levonta a 13.700 forint családi pótlékot és a 10.000 forint családi adókedvezményt, így 156.549 forintot állapított meg a tartásdíj alapjaként. Az apai kapcsolattartás időtartama okán, figyelemmel arra is, hogy a felek jövedelme hasonló, a különülő szülőre eső 60%-os költséghányadot alkalmazta; ennek alapján az alperest terhelő gyermektartásdíj mértékét 94.000 forintra emelte fel.

[10] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette; a megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

[11] Ítélete indokolásában az alperesnek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránti fellebbezési kérelme kapcsán kifejtette: a gyermek indokolt szükségleteinek körére és azok pénzbeli ellenértékére vonatkozóan kellő peradat, bizonyíték állt az elsőfokú bíróság rendelkezésére, a külön foglalkozások indokoltsága pedig nem szakértői, hanem bírói mérlegelést igénylő kérdés. Az elsőfokú bíróság a kereseten sem terjeszkedett túl, hiszen a kereseti kérelem keretein belül döntött, azt részben elutasító döntést is hozott. Az alperes sérelmezte a bizonyítás eredményének mérlegelését is, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó alapszabály megsértése azonban nem eljárási szabálysértés, az elsőfokú bíróság ítélet hatályon kívül helyezéséhez nem vezethet, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és az abból levont jogi következtetést a másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat körében vizsgálhatja.

Mindebből következően az alperes hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelme alaptalan. Az alperesnek az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelme kapcsán pedig kifejtette: az alperes – anélkül, hogy a kereset elutasítására irányuló ellenkérelmét megváltoztatta volna – a gyermek egyes, a felperes által állított szükségleteire vonatkozóan részletes nyilatkozatokat tett és egyezségi ajánlatához az vezetett, hogy nem vitatta a gyermek egyes szükségletei pénzbeli ellenértékének emelkedését. A követelés jogalapja ettől függetlenül is bizonyított, a felperes ugyanis egyrészt okiratokkal igazolta – egyes esetekben a szükségeset meghaladó mértékben is – a gyermek szükségletei pénzbeli ellenértékének lényeges emelkedését, másrészt alappal hivatkozott arra, hogy az egyezségkötés óta eltelt időszakban – köztudomásúan – olyan mértékű infláció következett be, amely a gyermektartásdíj módosítását önmagában is indokoltá tenné. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a gyermek indokolt szükségleteinek pénzbeli ellenértékét az irányadó jogszabályoknak és közzétett kúriai határozatoknak megfelelően határozta meg, amely egyetlen, a gyermek indokolt szükségleteit meghaladó költségelemet sem tartalmaz; helyes mérlegelés alapján sem a gyermek otthoni étkezésének, sem a gyógyszerek és vitaminok költsége nem minősíthető eltúlzottnak, a gyermek iskolán kívüli sport- és kulturális tevékenységével összefüggésben havonta felmerülő költség ugyancsak indokolt mértékű, és az alperes azt sem tudta kétséggé tenni, hogy ezen tevékenységek együttes folytatása a gyermek számára hasznos és nem megterhelő. Álláspontja szerint a lakhatási költségek esetében különösen szembetűnő volt az alperes érvelésének megalapozatlansága, amellyel következetesen vitatta a négytagú családban a gyermekre eső 14.000 forint lakhatási

költséget, miközben saját előadása szerint kéttagú családjának havi 350.000 forintért bérel ingatlant. A szülők vagyoni-jövedelmi viszonyaival kapcsolatban rámutatott: a felek igazolt jövedelme közel azonos; a felperes azonban alappal hivatkozott arra, hogy az alperes teljesítőképességének meghatározása szempontjából nem igazolt jövedelmének, hanem az általa részletesen megjelölt és az alperes által sem vitatott vagyoni helyzetének van döntő jelentősége, így elsődlegesen nem azt kellett figyelembe venni, hogy az alperes jelentős értékű ingatlanának eladására, illetve gazdasági társasága részére a tagi kölcsön nyújtására mely időpontban került sor, hanem azt, hogy ezek olyan vagyoni háttérrel igazolnak, amely mellett – a havi 350.000 forint összegű ingatlanbérleti díj fizetésének tényére is figyelemmel – nem lehet kétséges, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt gyermektartásdíj erejéig az alperes teljesítőképessége. Ezzel kapcsolatban ismételten utalt az alperes által előadott fizetés tényére, amely elismert jövedelmét önmagában másfélszeresen meghaladja. Mindezek alapján a másodfokú bíróság akként foglalt állást: a teherviselés arányát, az alapján pedig az alperest terhelő gyermektartásdíj mértékét is helytállóan határozta meg.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[12] A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben – részben jogszabálysértésre, részben a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új eljárásra utasítását kérte.

[13] Felülvizsgálati kérelmet tartalmazó beadványában egyúttal kérelmet terjesztett elő a felülvizsgálat engedélyezése iránt is, amelyben – sorrendiség megjelölése nélkül – három engedélyezési okra: egyrészt a felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére, másrészt alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, illetve az ügy érdemére kiható egyéb eljárásjogi szabályszegésre, harmadrészt pedig a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással kérte a felülvizsgálat kivételes engedélyezését.

[14] A felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére hivatkozással előterjesztett kérelmében három kérdésben tartotta szükségesnek a Kúria állásfoglalását: egyrészt a bíróság eltérhet-e az alperes által az elmúlt egy évben elért átlagjövedelem 15-25%-ának megfelelő mértékű gyermektartásdíj összegétől, másrészt alapíthat-e a bíróság a perfelvétel lezárása után előadott körülményre ítéleti rendelkezést, harmadrészt a felperes által egyoldalúan elhatározott négy különóra a gyermek indokolt szükségletének tekinthető-e. Kérelmét azzal indokolta, hogy e kérdéseknek különös súlyuk van, mivel a szülőknek az Alaptörvény XVI. cikk (4) bekezdésén alapuló, a kiskorú gyermekükről való gondoskodására irányuló kötelezettségéből fakadó alkotmányos alapjogot érintenek, és társadalmi jelentőséggel is bírnak, mivel a gyermektartási perek széles körét érintik, amely perekben a joggyakorlat egysége folyamatos és jövőre ható kötelezettséggel jár, és egzisztenciális jellegű, ezért a Kúria döntéseiben is kiemelt jelentőséget kap. A jogerős ítélet pedig a tartásdíj összegének meghatározásakor olyan jogértelmezést alkalmazott, amely a szülő vagyoni-jövedelmi viszonyainak értékelése körében eltér a kialakult bírói gyakorlattól.

[15] Alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, illetve az ügy érdemére kiható egyéb eljárásjogi szabályszegésre jelentőségére hivatkozással előterjesztett kérelmében azt állította, hogy három körben valósult meg olyan jogszabálysértés, amely okot ad a felülvizsgálat engedélyezésére. Álláspontja szerint egyrészt sérültek a keresetváltoztatás vagy utólagos bizonyítás szabályai [nevezetesen a polgári perendtartásról szóló 2013. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 215. § (1) bekezdése, 217. § (1) bekezdése, 220. § (1)-(5) bekezdései], mivel a felperes az általa az egyes tételek kapcsán a perfelvétel lezárását követően, a 2025. szeptember 18-i tárgyaláson módosított összegekre csak keresetváltoztatás, illetve utólagos bizonyítás keretében hivatkozhatott volna és tehetett volna bizonyítást; ez azonban nem történt meg, így azokat a gyermektartásdíj mértékének megállapításánál – lévén, hogy egyezségkötésre nem került sor, az alperes elismerésétől vagy vitatásától függetlenül – figyelmen kívül kellett volna hagyni. Egyébként a felperes a 2025. szeptember 1-jétől megemelkedett összegek 2025. szeptember 18-i előadásával az utólagos bizonyításra nyitva álló, a tudomásszerzéstől számított tizenöt napos határidőt elmulasztotta, ezért az nem is lett volna engedélyezhető. A kapcsolódó jogszabályhely [a Pp. 342. § (1) bekezdése] megjelölése nélkül megjegyezte továbbá: az ügyben eljáró bíróságok a gyermek indokolt szükségletei körébe tartozó egyes tételek és azok összagszerúsége tekintetében is a keresetben rögzítettekhez voltak kötve, így túlterjeszkedtek a kereseten, amikor az egyes tételeknek a keresetben foglaltakhoz képest módosított összegének figyelembevételével határozták meg a gyermektartásdíj mértékét. Másrészt sérült a Ptk. 4:218. § (4) bekezdése, mivel az abban foglaltakkal ellentétben az ügyben eljáró bíróságok a gyermektartásdíj mértékét nem az alperes havi jövedelmének nem 15-25%-ában, hanem 41%-ában határozták meg. Harmadrészt az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő azért is, mert az ügyben eljáró bíróságok már 2024. április 1-től kezdődően kötelezték az alperest a csak 2025. szeptember 1-től realizálódott költségnövekedések fedezésére is.

[16] A Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással előterjesztett kérelmét az alperes – az általa hivatkozott precedenshatározatok eltéréssel érintett részét is megjelölve – két körben terjesztette elő. Egyrészt azt állította, hogy a jogerős ítélet ellentétes a Kúria Pfv.II.20.196/2018. (megjelent: BH2019. 112) számú határozatával, mivel az ügyben eljáró bíróságok a gyermek által – a felperes egyoldalú elhatározása alapján – látogatott négy különórát a gyermek indokolt szükségletének körébe tartozóként, nem pedig luxuskiadásként értékelték. Álláspontja szerint, amennyiben az ügyben eljáró bíróságok e négy különórát az alperes vitatása ellenére indokolt szükségletként minősítették, úgy az indokoltság okainak és a szükséglet mértékének megállapítására szakértői bizonyítást kellett volna lefolytatniuk. Másrészt pedig arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet ellentétes a Kúria Pfv.II.20.804/2018/12. (megjelent: BH2019. 204.), Pfv.II.22.457/2017/7. és Pfv.II.22.139/2016/11. számú határozatától, mivel a felperesnek az egyezségkötéskor számolnia kellett volna azzal, hogy a gyermek életkora nőni fog, így a szükségletei és igényei is változni fognak. Azt pedig, hogy az egyezségkötés óta olyan körülményváltozás történt volna, amely a gyermektartásdíj 100%-os felemelését indokolná, a felperes nem igazolta; az életkor növekedésével közvetlenül összefüggő változások pedig nem tekinthetők körülményváltozásnak.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem megalapozott.

[18] A felülvizsgálat a Pp. 406. § (1) bekezdése értelmében rendkívüli, kivételesen igénybe vehető jogorvoslat; annak csak a törvény által meghatározott feltételek fennállása esetén, a Pp. 406. § (3) bekezdésének és 407. § e) pontjának együttes értelmezése alapján főszabályként a Kúria kifejezett engedélyével van helye.

[19] Ezért a Kúria mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem befogadásához szükséges-e a felülvizsgálat engedélyezése. Ennek során pedig megállapította, hogy jelen ügyben – az alperes által sem vitatottan – a Pp. 406. § (3) bekezdés a) és b) pontjában foglalt feltételek nem állnak fenn, így a Pp. 406. § (3) bekezdés c) pontjának és 407. § e) pontjának együttes értelmezése alapján a felülvizsgálati kérelem befogadására csak kivételes engedélyezés útján kerülhet sor.

[20] A Pp. 412. § (2) bekezdése szerint pedig, ha felülvizsgálatnak a 407. § e) vagy f) pontja alapján nincs helye, a felülvizsgálat engedélyezésének kezdeményezése esetén a felülvizsgálati kérelemnek különülten kell tartalmaznia a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet. Ennek alapján a felperesnek külön kérelmet kellett előterjesztenie a felülvizsgálat engedélyezése iránt. E követelménynek az alperes eleget tett: felülvizsgálati kérelméhez csatoltan egyúttal kérelmet terjesztett elő a felülvizsgálat engedélyezése iránt is, amelyet a Pp. 409. § (1) bekezdés b) és d) pontjára, valamint (3) bekezdésére alapított. A Kúria azonban a felülvizsgálatot az alperes által megjelölt egyik ok alapján sem látta engedélyezhetőnek.

[21] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme 1. pontjában az alperes a Pp. 409. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozott. A Pp. 409. § (1) bekezdés b) pontja szerint, ha felülvizsgálatnak a 407. § e) pontja alapján nincs helye, a Kúria engedélyezheti a felülvizsgálatot, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt.

[22] Az alperes által a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme 1. pontjában felvetett első kérdésben, amely arra irányult, hogy a bíróság eltérhet-e az alperes által az elmúlt egy évben elért átlagjövedelem 15-25%-ának megfelelő mértékű gyermektartásdíj összegétől, a Kúria az állásfoglalást nem tartotta szükségesnek. Ez a kérdés ugyanis a Kúria álláspontja szerint nem igényel külön jogértelmezést, hiszen a Ptk. 4:218. § (4) bekezdésének szövegéből, amely szerint a tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell meghatározni, egyértelműen az következik, hogy a 15-25%-os mérték megtartása nem abszolút követelmény, hanem csak főszabály, amelytől az adott ügy konkrét körülményeire figyelemmel el lehet térni. A tartási kötelezettség szubjektív felső korlátját a Ptk. 4:218. § (2) bekezdés a-b) pontja alapján a gyermek indokolt szükséglete, illetve a tartásra kötelezett szülő teljesítőképessége képezi; objektív felső korlátját pedig a Ptk. 4:205. § (6) bekezdése határozza meg, amely szerint a kötelezettel szemben érvényesíthető összes tartási igény a jövedelme felét nem haladhatja meg. Az pedig, hogy az adott konkrét ügyben a bíróság a főszabálytól indokoltan tért-e el, nem tekinthető elvi jelentőségű jogkérdésnek, így nem képezheti a felülvizsgálat a Pp. 409. § (1) bekezdés b) pontja alapján történő engedélyezésének alapját. A Kúria által a Pp. korábban hatályos szövege alapján kialakított, de az értelmezett jogszabályhelyeknek a jelen ügyben hatályos szabályozással fennálló lényegi egyezőségére tekintettel – továbbra is megfelelően irányadó

jogértelmezés szerint ugyanis a felülvizsgálat engedélyezésének a Pp. 409. § (1) bekezdés a) és b) pontjában, valamint (3) bekezdésében foglalt valamennyi engedélyezési ok esetében központi eleme az elvi jelentőségű jogkérdés: ezen engedélyezési ok alapján a Kúria a felülvizsgálatot csak és kizárólag akkor engedélyezheti, ha az ügyben olyan elvi jelentőségű jogkérdés merült fel, amelyben – a fél által megjelölt engedélyezési okra tekintettel – indokolt állást foglalnia. A felülvizsgálati kérelem és az ahhoz kapcsolódó engedélyezés iránti kérelem közötti tartalmi összefüggés követelményére (Pfv.VI.20.764/2020/3., megjelent: BH2020. 366.) tekintettel pedig az ügyben felmerültnék – értelemszerűen – kizárólag a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős határozat által érintett jogkérdés minősülhet; olyan jogkérdésben, amely a jogerős határozatnak nem képezte tárgyát, a felülvizsgálat nem engedélyezhető (Kúria Pfv.II.20.232/2024/2.). Ezért a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemnek nélkülözhetetlen tartalmi eleme a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés megfogalmazása; elvi jelentőségűnek pedig az a jogkérdés minősül, amely egy jogszabály rendelkezésének értelmezésével, az alkalmazandó norma alapvető tartalmával és az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel függ össze (pl. Kúria Pfv.V.21.323/2022/2., Pfv.V.20.492/2023/2., Pfv.IV.20.775/2023/2., Pfv.V.20.927/2023/2., Gfv.V.30.416/2023/2.). E kritériumnak pedig a szóban forgó kérdés nem felel meg: az valójában az ügy érdemére tartozó mérlegelési kérdés, amely a Kúria következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálat engedélyezésének alapjául nem szolgálhat (vö. pl. Kúria Pfv.II.20.640/2021/2., Pfv.V.20.300/2023/3., Pfv.VI.20.313/2025/2., Pfv.V.20.069/2025/2.).

[23] Az alperes által a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme 1. pontjában felvetett másik két kérdés pedig szintén nem tekinthető elvi jelentőségű jogkérdésnek. Az ugyanis, hogy alapíthat-e a bíróság a perfelvétel lezárása után előadott körülményre ítéleti rendelkezést, nem elvi szintű jogértelmezési, hanem – az adott ügy kereteit meg nem haladó – jogalkalmazási kérdés. Az pedig, hogy a felperes által egyoldalúan elhatározott négy különóra a gyermek indokolt szükségletének tekinthető-e, szintén nem elvi jelentőségű jogkérdés (és – amint arra a másodfokú bíróság is rámutatott – nem is szakkérdés), hanem az ügy érdemére tartozó mérlegelési kérdés. Az ilyen kérdések pedig – a [24] bekezdésben foglaltakra figyelemmel – a Kúria következetes gyakorlata szerint nem szolgálhatnak a felülvizsgálatnak a Pp. 409. § (1) bekezdés b) pontja alapján történő engedélyezésének alapjául.

[24] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme 2. pontjában az alperes a Pp. 409. § (1) bekezdés d) pontjára hivatkozott. A Pp. 409. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezheti, ha a felülvizsgálatnak a 407. § e) vagy f) pontja alapján nincs helye, de a fél alapvető eljárési jogának valószínűsíthető sérelme, illetve az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés miatt indokolt.

[25] Az alperes által a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme 2. a) pontjában állított jogszabálysértés, vagyis a keresetváltoztatásnak és az utólagos bizonyításnak Pp. 215. § (1) bekezdésében, 217. § (1) bekezdésében, valamint 220. § (1)-(5) bekezdéseiben foglalt szabályainak megsértése nem volt valószínűsíthető. Az alperes által hivatkozott 2025. szeptember 18-i tárgyaláson ugyanis a felperes a folyamatos tartásdíj tekintetében kifejezetten akként nyilatkozott, hogy a keresetét változatlan tartalommal fenntartja; e körben tehát a keresetét nyilvánvalóan nem változtatta meg. A hátralékos tartásdíjjal kapcsolatos nyilatkozata nem keresetváltoztatásnak, hanem a Pp. 221. § (1) bekezdés e) pontja szerinti, feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatnak, míg az egyes tételek megemlekedett összegére vonatkozó nyilatkozata a Pp. 214. § (3) bekezdése szerinti, a korábbi tényállításához képest eltérő tény állításának minősült. Bizonyítási indítványt vagy

bizonyítékot pedig egyáltalán nem terjesztett elő. Mindezek alapján az alperes által hivatkozott nyilatkozatokkal kapcsolatban sem a keresetváltoztatás, sem az utólagos bizonyítás szabályai nem voltak alkalmazandók, így azok megsértése is fogalmilag kizárt; ezen az alapon tehát a felülvizsgálat kivételes engedélyezése sem volt indokolt. A kereseti kérelmen való túlterjeszkedéssel kapcsolatban előadottakkal pedig a Kúria – figyelemmel arra, hogy azok nem az alperes által megjelölt jogszabályhelyeket, hanem a Pp. 213. § (1) bekezdését érintik, ezt azonban az alperes sem a felülvizsgálat engedélyezése iránti, sem a felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg megsértettként – érdemben nem foglalkozhatott. A felülvizsgálatnak a Pp. 413. § (1) bekezdésében és 423. § (1) bekezdésében meghatározott korlátaira figyelemmel ugyanis a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálat engedélyezése esetén is csak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott jogszabálysértés, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül (Kúria Pfv.I.20.748/2021/8.); következésképp a Kúria olyan jogszabályhely megsértését, amelyet a fél a felülvizsgálati kérelmében nem jelölt meg, a felülvizsgálat engedélyezése esetén sem vizsgálhatná érdemben.

[26] Az alperes által a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme 2. b) és c) pontjában foglalt jogszabálysértés (a Ptk. 4:218. §-a, illetve a 2024. április 1-től való kötelezés 2025. szeptember 1-től realizálódott költségek viselésére) pedig nem eljárásjogi, hanem anyagi jogi természetű, ezért a felülvizsgálatnak a Pp. 409. § (1) bekezdés d) pontja alapján történő engedélyezését – amelynek alapját a törvény szövegéből egyértelműen adódóan csak eljárásjogi jogszabálysértés képezheti – nem alapozhatja meg.

[27] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme 3. pontjában az alperes a Pp. 409. § (3) bekezdésére hivatkozott. A Pp. 409. § (3) bekezdése értelmében, ha a felülvizsgálatnak a 407. § e) vagy f) pontja alapján nincs helye, de az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér, a Kúria a felülvizsgálatot – a mérlegelés lehetősége nélkül – engedélyezi.

[28] Az alperes által a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme 3. a) pontjában hivatkozott referenciahatározattól, vagyis a Kúria Pfv.II.20.196/2018. (megjelent: BH2019. 112.) számú eseti döntésétől az alperes által megjelölt kérdésekben a jogerős ítélet nem tért el. A referenciahatározatnak az alperes által megjelölt részében kifejtett azon állásfoglalással ellentétes álláspontot ugyanis, hogy az átlagot meghaladó igények biztosítására – önkéntes vállalat hiányában – a teljesítőképességgel rendelkező szülő sem köteles, a jogerős ítélet sem fogalmazott meg. Olyan állásfoglalást pedig, hogy egy adott foglalkozás (különóra) indokoltságának illetve luxusjellegének megállapítása szakkérdés lenne, és emiatt szakértői bizonyításnak lenne helye, a referenciahatározat – sem az alperes által megjelölt részében, sem egyébként – nem tartalmaz, és abból ilyesmi nem is olvasható ki: szakértő kirendelésére a referenciahatározat alapját képező ügyben sem került sor, hanem az ügyben eljáró bíróságok szakértő bevonása nélkül, maguk mérlegelték, hogy a szóban forgó kiadások az indokolt szükséglet vagy a luxus kategóriájába tartoznak-e. Ezzel kapcsolatban a Kúria egyebekben – az indokolás [23] bekezdésében foglaltakra utalással – ismételten rámutat arra is: az, hogy egyes konkrét kiadások – az ügy egyéb körülményeire figyelemmel – indokolt szükségletnek vagy pedig luxusnak minősülnek-e, nem jogkérdés (és – amint arra a másodfokú bíróság is rámutatott – nem is szakkérdés), hanem az ügy érdemére tartozó mérlegelési kérdés, és mint ilyen, a Kúriának – az indokolás [22] bekezdésében bemutatott – következetes gyakorlata szerint nem szolgálhat a felülvizsgálat Pp. 409. § (3) bekezdése alapján történő engedélyezésének alapjául.

[29] Az alperes által a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme 3. b) pontjában hivatkozott referenciahatározatoktól, vagyis a Kúria Pfv.II.20.804/2018/12., Pfv.II.22.457/2017/7. és Pfv.II.22.139/2016/11. számú eseti döntéseitől az alperes által megjelölt kérdésekben való eltérés szintén nem volt megállapítható.

[30] A Pfv.II.20.804/2018/12. (megjelent: BH2019. 204.) számú határozat indokolásának [46] és [47] bekezdésében ugyanis a Kúria – az alperes érvelésével ellentétben – éppen arra mutat rá: a következetes bírói gyakorlat szerint a gyermek életkorának növekedése – mivel az többnyire az indokolt szükségletek megváltozását is magával vonja – általában önmagában is a tartásdíj mértékének megváltoztatására okot adó körülményváltozásnak minősül; az elvárhatósági követelmény pedig nem korlátlan, hanem csak és kizárólag akkor zárja ki a megváltoztatás lehetőségét, ha az azt kérő szülő már a szerződés (egyezség) megkötésekor számíthatott, vagy számítani kellett a bekövetkező változásra. (Az életkor növekedésének a tartásdíj szempontjából való jelentőségét egyébként a Kúria az újabban meghozott Pfv.II.21.016/2024/5. számú ítéletében is megerősítette, ítélete indokolásának [61] bekezdésében egyértelműen rögzítve: „[a] következetes ítélkezési gyakorlat szerint a gyermektartásdíj szempontjából az idő múlásnak jelentőséget kell tulajdonítani. Értelemszerűen alacsonyabb a létfenntartási költség egy fiatalabb életkorú gyermeknél, mint egy iskolásnál, akinél az iskolai tanulmányok mellett sport, különböző különórák stb. költségeivel is számolni kell.”) A Pfv.II.22.139/2016/11. számú határozatnak pedig már az alperes által idézett elvi tartalmából is egyértelműen kiderül, hogy a Kúria álláspontja szerint a gyermek indokolt szükségleteinek az életkora emelkedéséből eredő növekedése akkor nem ad alapot a felek által korábban megkötött egyezségben meghatározott tartásdíj felemelésére, ha az a tartásdíj, amelyben a felek korábban megállapodtak, a megemelkedett szükségletekre is kellő fedezetet nyújt. Amennyiben azonban az egyezségben rögzített tartásdíj a megnövekedett szükségleteket – a konkrét bizonyítékok mérlegelése alapján – nem fedezi, a tartásdíj felemelése indokolt. Mindezekkel ellentétes elvi szintű állásfoglalást a jogerős ítélet sem tartalmaz. Az pedig, hogy az adott ügyben az életkor növekedésével jártak-e együtt, és ha igen, milyen konkrét körülményváltozások, és azokkal a felperes az egyezségkötéskor számolt-e, illetve számolnia kellett volna-e, az – ahogyan az a Pfv.II.20.804/2018/12. (megjelent: BH2019. 204.) számú határozat indokolásának [49] bekezdéséből is egyértelműen kiolvasható – nem jogkérdés, hanem az ügy érdemére tartozó mérlegelési kérdés. Úgy szintén bizonyítékértékelési, mérlegelési kérdés az is, hogy az egyezségben meghatározott tartásdíj az életkor növekedésével megváltozott szükségleteket fedezi-e. Mérlegelési kérdések azonban a Kúriának – az indokolás [22] bekezdésében bemutatott és a [28] bekezdésében is hivatkozott – következetes gyakorlata szerint nem szolgálhatnak a felülvizsgálat Pp. 409. § (3) bekezdése alapján történő engedélyezésének alapjául.

[31] A Pfv.II.22.457/2017/7. számú határozat pedig jelen ügyben nem releváns. A Pp. 409. § (3) bekezdésére hivatkozással előterjesztett engedélyezés iránti kérelem esetében ugyanis szükséges, hogy a felülvizsgálati kérelemmel támadott és az engedélyezési kérelemben megjelölt referenciahatározat között ügyazonosság álljon fenn, amely legalább a releváns tények lényegi hasonlóságát és az alkalmazott anyagi jogi szabály egyezőségét kívánja meg, és amelyek bármelyikének hiánya kizárja a konkrét ügy és a precedenshatározat jogegységi szempontú összevetését, egyúttal a Pp. 409. § (3) bekezdése szerinti engedélyezési ok megvalósulását (Kúria Pfv.V.20.409/2023/2.). Ez a feltétel azonban jelen esetben – a releváns tények lényegi hasonlóságának hiánya miatt – nem teljesül. A referenciahatározat alapját képező ügyben ugyanis egy kiskorú és egy időközben nagykorúvá vált, de munkaképtelen

gyermek tartása mértékének megváltoztatásáról volt szó, és a referenciahatározatnak az alperes által hivatkozott részében a Kúria azzal kapcsolatban foglalt állást, hogy a betegsége miatt munkaképtelen gyermek nagykorúvá válását nem a Ptk. 4:210. § (1) bekezdése szerinti körülményváltozás körében kell értékelni, hanem a Ptk. 4:194. § (1) bekezdése alapján kell megítélni, hogy a nagykorú gyermek továbbra is jogosult-e a tartásra, és ezzel kapcsolatban mondta ki lényegében azt, hogy önmagában a tartásra jogosult nagykorúvá válása – amennyiben indokolt szükségleteinek csökkenése a konkrét bizonyítékok mérlegelése alapján nem állapítható meg – nem ad alapot a kiskorúsága idején megállapított tartásdíj leszállítására. Jelen ügy pedig kiskorú gyermek, nem pedig munkaképtelen nagykorú gyermek tartásával volt kapcsolatos, így a referenciahatározat alapját képező ügy és jelen ügy között a határozatok összevetését képező ügyszázadosság nem állt fenn, ezért az alperes által ennek kapcsán előadottakat a Kúria nem vehette figyelembe.

[32] Mindezek alapján a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta.

[33] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Elvi tartalom

[34] A Pp. 409. § (1) bekezdés b) pontja, illetve (3) bekezdése alapján a felülvizsgálat nem engedélyezhető, ha a fél által megjelölt jogszabályhely szövege egyértelmű, ezért nem igényel külön jogértelmezést. Úgyszintén nem engedélyezhető ezen ok alapján a felülvizsgálat, ha a fél által a Kúria állásfoglalását igénylőként megjelölt kérdés nem valamely konkrét jogszabályhely értelmezésére vonatkozik, ezért nem minősül elvi jelentőségű jogkérdésnek.

[35] A Pp. 409. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felülvizsgálat nem engedélyezhető, ha a fél által megsértettnek állított jogszabályhelyek az adott ügyben nem voltak alkalmazandók. Úgyszintén nem engedélyezhető ezen ok alapján a felülvizsgálat, ha a fél anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozik. Amennyiben pedig a fél úgy hivatkozik valamely eljárásjogi jogszabálysértésre, hogy a kapcsolódó jogszabályhelyet sem a felülvizsgálat engedélyezése, sem a felülvizsgálati kérelmében nem jelöli meg, azt a Kúria – a felülvizsgálat törvényi korlátaira tekintettel – már az engedélyezés körében sem vizsgálhatja.

[36] A Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálat nem engedélyezhető, ha a jogerős ítélet a fél által hivatkozott közzétett kúriai határozatokkal ellentétes állásfoglalást nem fogalmaz meg. Úgyszintén nem engedélyezhető ezen ok alapján a felülvizsgálat, ha a jogerős ítélet alapját és a referenciahatározat alapját képező ügy között – a tényállások eltérő volta miatt – nem áll fenn az ügyszázadosság.

dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. előadó
bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, dr. Osztovits
András s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő